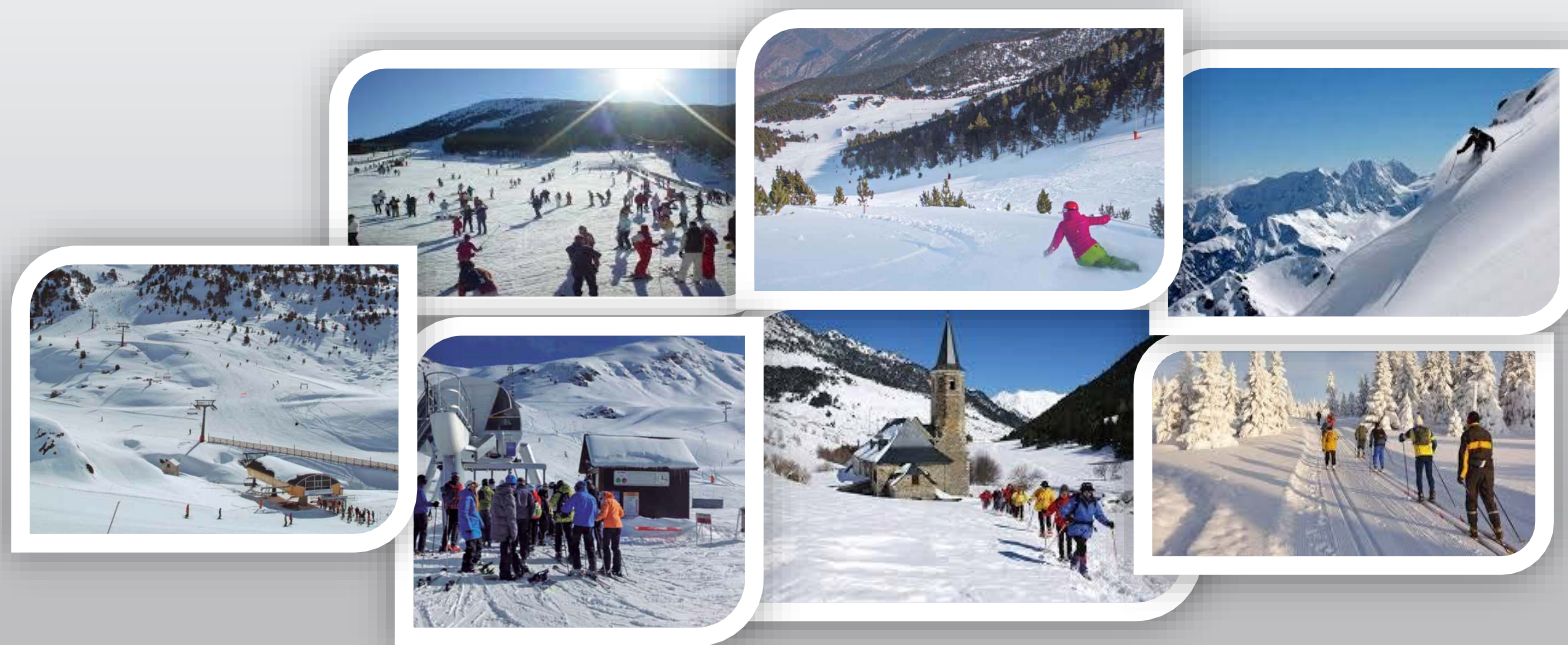

Enquesta qualitativa sobre el turisme d'esquí al Pirineu de Lleida.

Basada en les dades de la temporada d'hivern 2014-2015.

Universitat de Lleida
Diputació de Lleida
Patronat de Turisme

Càtedra de **T**urisme d'**I**nterior i de **M**untanya

Enquesta qualitativa sobre el turisme d'esquí al Pirineu de Lleida.

Basada en les dades de la temporada d'hivern
2014-2015.

© Càtedra de Turisme d'Interior i de Muntanya
de la Diputació de Lleida i la Universitat de Lleida

© S&D Consultors

Lleida, gener 2016

Enquesta sobre el turisme d'esquí al Pirineu de Lleida.

El món de l'esquí lleidatà ha assolit un nivell de desenvolupament considerable i un significatiu impacte territorial

El turisme d'esquí a la demarcació de Lleida és un dels eixos fonamentals sobre els quals s'ha construït el sistema turístic lleidatà. La presència d'una de les zones pirenaïques més significatives a Lleida, ocupant pràcticament la meitat de la demarcació, s'ha convertit en un dels principals recursos i atractius turístics de que disposem. Aquest fet, més la potència assolida per la "indústria" de l'esquí, han suposat que aquesta s'hagi transformat en un dels motors econòmics i laborals de bona part dels municipis i comarques de la muntanya lleidatana. Capacitat de dinamisme de les economies territorials que s'enforteix encara més pel seu impacte indirecte tant notable sobre altres sectors econòmics (industrials, construcció, comerç i serveis públics i privats).

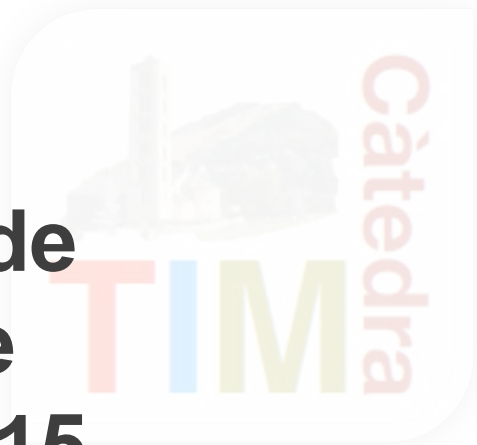
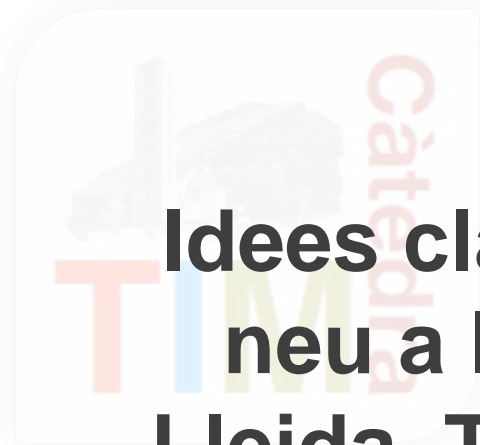
Alhora, no es pot negar que l'arquitectura i formes d'organització de les empreses de turisme d'esquí estan enmig d'un procés de mutacions i de canvis, en bona mesura, producte de la creixent competència d'altres mercats d'esquí nacionals i internacionals, i per la pròpia competència d'altres formes de turisme no relacionades amb el món del turisme d'hivern, que arrelen entre el públic urbà, i es desenvolupen durant la temporada d'hivern.

D'aquí neix la necessitat de tenir un coneixement més qualitatiu del turisme d'esquí lleidatà, que vagi més enllà de la mera relació de forfaits venuts. Una aproximació més qualitativa, que ens permeti conèixer les motivacions, la despesa i la seva destinació, les principals característiques sociodemogràfiques dels esquiadors, i valorar l'impacte econòmic i social d'aquesta forma de turisme en el territori, entre altres consideracions.

El Flash Informatiu 5 de la *Càtedra de Turisme d'Inferior i de Muntanya* que aquí presentem, vol, així, oferir la primera gran enquesta desenvolupada al turisme d'hivern de Lleida. Una radiografia del sector que posem a l'abast de les administracions públiques territorials i de tots els sectors productius relacionats, d'idèntica forma que la fem pública per a que pugui accedir-hi qualsevol ciutadà.

Plantejaments metodològics de l'enquesta

- ▶ **Nom de l'estudi:** Enquestes a destí de la temporada 2014-15 d'hivern del Pirineu Lleidatà.
- ▶ **Mètode de recollida de la informació:** Investigació primària quantitativa. Administració personal d'un qüestionari estructurat. Assistit per enquestadors de l'equip de S&D Consultors.
- ▶ **Àmbit geogràfic:** Comarques, poblacions, Indrets d'interès i pistes d'esquí del Pirineu de Lleida:
 - Alta Ribagorça: El Pont de Suert, Vall de Boi i les pistes d'esquí de Boi-Taüll,
 - Val d'Aran: Vielha i les pistes d'esquí de Baquèira Beret,
 - Pallars Sobirà: Sort i les pistes d'esquí d'Espot, Port Ainé i Tavascan,
 - Solsonès: St. Llorens de Morunys i les pistes d'esquí del Port del Comte,
 - Cerdanya: les pistes d'esquí de Lles, Aransa de Cerdanya i Sant Joan de l'Erm.
- ▶ **Univers de treball:** Entrevista "a destí" als turistes-visitants situats en els diferents indrets a dalt indicats (mostreig probabilístic aleatori simple). Els resultats obtinguts de la mostra son totalment concloents i significatius.
- ▶ **Mida de la mostra:** 1.180 individus turistes-visitants al Pirineu de Lleida.
- ▶ **Error mostral:** L'error mostral, amb un nivell de confiança el 95% ($\sigma=2$) en el cas de màxima indeterminació ($P=Q=50\%$) i en el supòsit de mostra aleatòria simple, per a dades globals, és del 2,5%.
- ▶ **Data de realització:** Nadals 2014-2015, 2 caps de setmana del mes de febrer i Setmana Santa 2015.

10

Idees claus del turisme de neu a la demarcació de Lleida. Temporada 2014-15

Idees clau

1. Lleida a la temporada d'hivern de 2014-2015 va aconseguir un volum important d'esquiadors, si el mesurem pel nombre de forfaits venuts, que a l'arribar als 1.163.000.
2. La gran majoria dels esquiadors són catalans (51%), i dintre d'aquest agrupació destacava el valor assolit per la demarcació de Barcelona amb una aportació del 24% del total i la pròpia demarcació de Lleida amb un 20%. **D'altra banda, el 33% dels esquiadors provenien de la resta d'Espanya i un 16% eren estrangers.**
3. Cal assenyalar que es detecta una lleugera majoraria d'esquiadores que d'esquiadors, doncs el 52% són dones i un 48% són homes. Mentre que en termes d'edats, el 51% dels esquiadors tenien entre els 30 i els 65 anys, si bé un 30% el conformaven els menors de 18 anys i un 18% se situaven entre els 18 i els 30 anys. De forma significativa, la proporció d'esquiadors amb una edat superior als 65 anys era molt reduïda, de l'ordre del 0,5% del total.
4. Un 42% dels esquiadors declara que practica aquest esport durant els caps de setmana de la temporada d'hivern, mentre que un 32% ho va fer fonamentalment al període de Nadal (inclòs Cap d'Any) i un 26% durant Setmana Santa.

5. La freqüència de la pràctica de l'esquí mostra a la temporada 2014-2015 que **pel 33% és el primer cop que esquia o que només anirà una sola vegada a esquiar**. Mentre que un 25% ho va practicar 2 ó 3 vegades en tota la temporada. A l'altre costat, trobem que el 17% practica aquest esport més de 10 vegades o cada cap de setmana de la temporada.
6. A Lleida a la temporada d'hivern de 2014-2015 el **7,6% del esquiadors eren excursionistes, mentre que el 92,4% eren turistes que varen pernoctar**.
7. Els esquiadors que varen esquiar a les estacions dels Pirineus i la Val d'Aran **van generar una mitjana de 2,9 nits per esquiador**.
8. Els esquiadors que varen esquiar a les estacions lleidatanes i que varen efectuar com a mínim una pernoctació, **ho van fer en un 39% en segones residències, en un 36% en hotels, hostals i pensions, en un 14% en habitatges de familiars i amics, i un 7% en apartaments de lloguer**. Això, suposa que un 53% dels esquiadors es va allotjar en alguna tipologia d'allotjament de no pagament, o perquè és pròpia o perquè es cedida per familiars o amics.
9. La **valoració global de la pràctica de l'esquí i de les estacions és notablement elevada**. En efecte, d'una banda, un 56% considera l'estada molt bé i un 36% bé, d'una altra banda, només l'1% la valora com malament i un 1% com molt malament. En canvi, un 6% no respon a aquesta qüestió.

Una consideració territorial: la comarca de la Val d'Aran, amb una sola estació d'esquí concentrava el 68% dels forfaits venuts, el 88% de les nits efectuades per tots els esquiadors, i un 75% del total dels ingressos generats per la pràctica de l'esquí directes i indirectes, de la demarcació de Lleida.

10. Si bé podem situar en uns 29 milions els ingressos per la venda de forfaits, **la despesa efectuada total pels esquiadors va arribar als 372,7 milions d'euros**. Fet que implica que per cada euro gastat en un forfait es genera una despesa turística total de 12,8. La part més significativa d'aquests ingressos es van efectuar als Pirineus i la Val d'Aran, i la resta als territoris d'origen dels esquiadors i en les rutes utilitzades per arribar-hi. **A més l'enquesta detecta una despesa mitjana total, incloent-hi tot tipus de despesa i comptant la que s'efectua la nostre territori i la que es produeix al lloc d'origen o pel camí, de 321 euros per esquiador***, si bé hi ha notables diferències segons les estacions i territoris. En aquest sentit, estimem que concretament la despesa directament relacionada i que repercuteix en el nostre territori de muntanya és d'uns 203 milions d'euros** (això, suposa una despesa directament relacionada amb la pràctica de l'esquí de 174 euros per esquiador).

* Cal tenir present tres consideracions. Primera, una activitat turística com l'esquí genera ingressos directes, indirectes i induïts en altres sectors econòmics considerables. Segona, a l'enquesta parlem de la despesa total que efectua l'esquiador (que depenent dels casos pot incloure la contractació del viatge en una agència física o online, el transport i/o el combustible del vehicle, lloguer de vehicles, l'allotjament de mercat o propi, l'alimentació i la despesa en bars i restaurants, el comprar i/o el lloguer de material per a l'esquí i de roba relacionada, el propi pagament del forfait, la despesa en oci, entreteniment i cultura, etc.); a més, cal tenir present que una part d'aquesta despesa es queda en el territori d'origen de l'esquiador o se realitza pel camí. Tercera, una cosa és el valor de la despesa total que efectua l'esquiador i una altra és el valor de la producció de béns i serveis que s'obté relacionada amb la pràctica de l'esquí (i que, igualment, es produeix tant a la mateixa estació i al seu entorn com a les localitats d'origen dels esquiadors). Així mateix, és necessari per completar aquesta visió, tenir en compte que els ingressos que al territori generen els impostos que es deriven de les activitats de l'esquí tant de les directes com de les indirectes, com tota la inversió immobiliària directament i indirectament relacionada, i les pròpies inversions productives i de manteniment que es realitzen a les estacions.

** El multiplicador dels ingressos per la venda de forfaits i la despesa directa seria de 7 en el cas de la muntanya lleidatana.

Càtedra
TIM

Càtedra
TIM

Càtedra
TIM

Càtedra
TIM

Càtedra
TIM

Càtedra
TIM

Càtedra
TIM

Càtedra
TIM

Resultats de l'enquesta

Càtedra
TIM

Càtedra
TIM

Càtedra
TIM

Càtedra
TIM

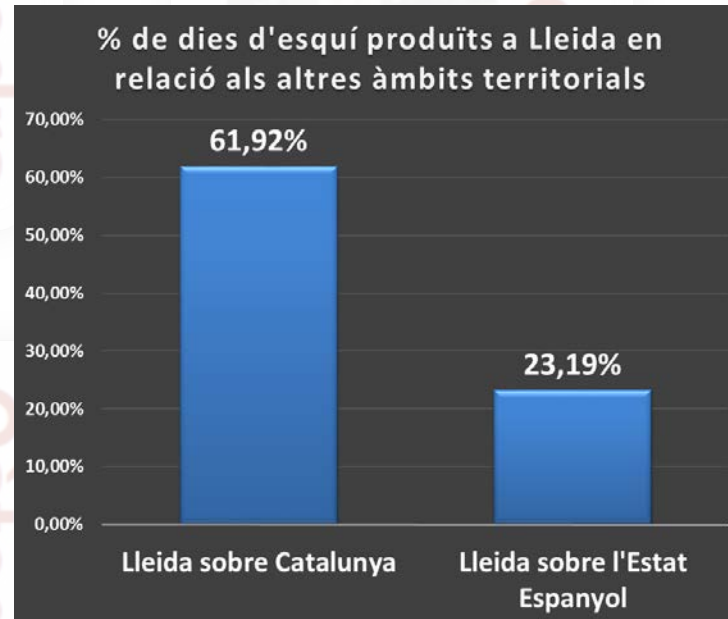
Volum de forfaits venuts (dies d'esquí) a la demarcació de Lleida, temporada d'hivern 2014-2015

denominació de l'estació d'esquí	nombre de forfaits venuts	%
Baquèria Beret	793.800	68,24
Boí Taüll	110.000	9,46
Espot	63.200	5,43
Port Ainé	105.300	9,05
Tavascán	2.400	0,21
Port del Comte	52.000	4,47
Estacions d'esquí nòrdic	36.500	3,14
Total estacions d'esquí de Lleida	1.163.200	100,00

Font: Les dades provenen de Nevasport (www.nevasport.com), de Skiinfo (www.skiinfo.es), Asociación Turística de Estaciones de Esquí y Montaña de España (ATUDEM) i de l'Associació Catalana d'Estacions d'Esquí i Activitats de Muntanya (ACEM). A més, s'ha tingut en compte els resultats fets públics per cadascuna de les estacions d'esquí al finalitzar la temporada. Igualment, s'ha tingut present la informació de Varant (2015): *2015 International Report on Snow & Mountain Tourism*, Ginebra.

2

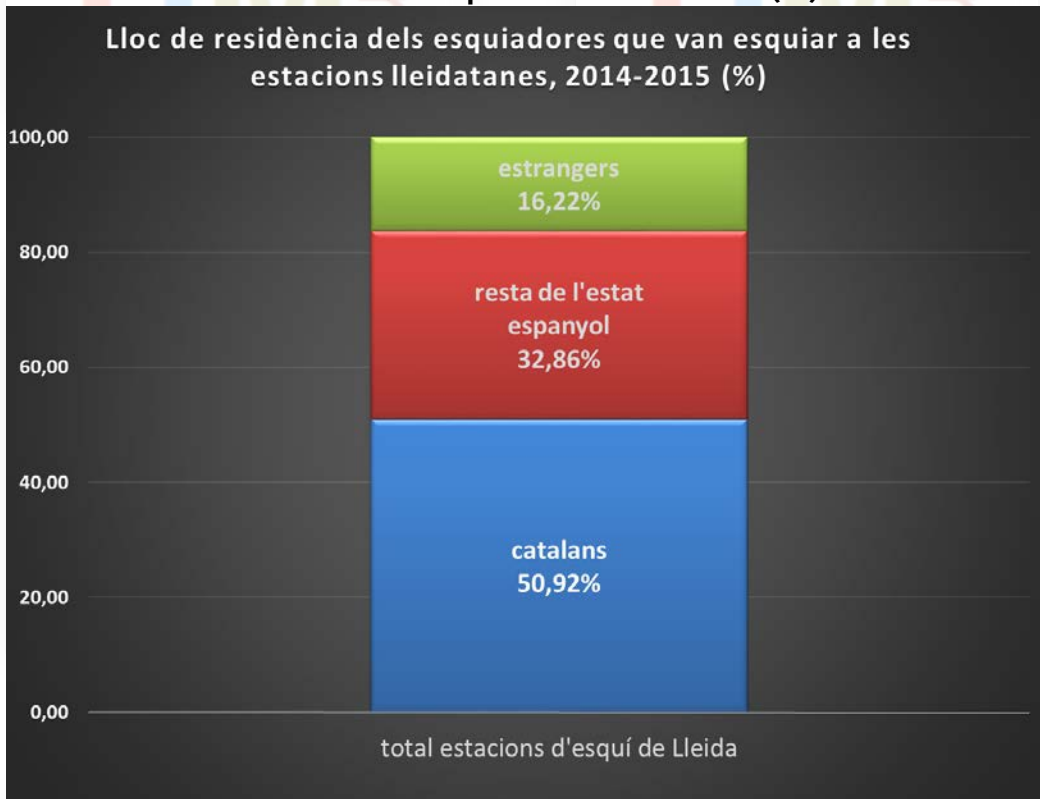
Paper de la demarcació de Lleida al món de l'esquí català i espanyol, temporada 2014-2015

Una breu aproximació al turisme de neu lleidatà a la temporada 2014-2015. En aquest sentit, cal ressaltar que Lleida desenvolupa un paper capdavanter entre les estacions d'esquí del país i del conjunt de l'Estat Espanyol. Així, Lleida compta amb 11 estacions d'esquí (en 6 d'elles es practica l'esquí alpí, que és el nucli d'aquesta activitat turística), sumant una de les principals zones esquiables de Catalunya i l'Estat Espanyol.

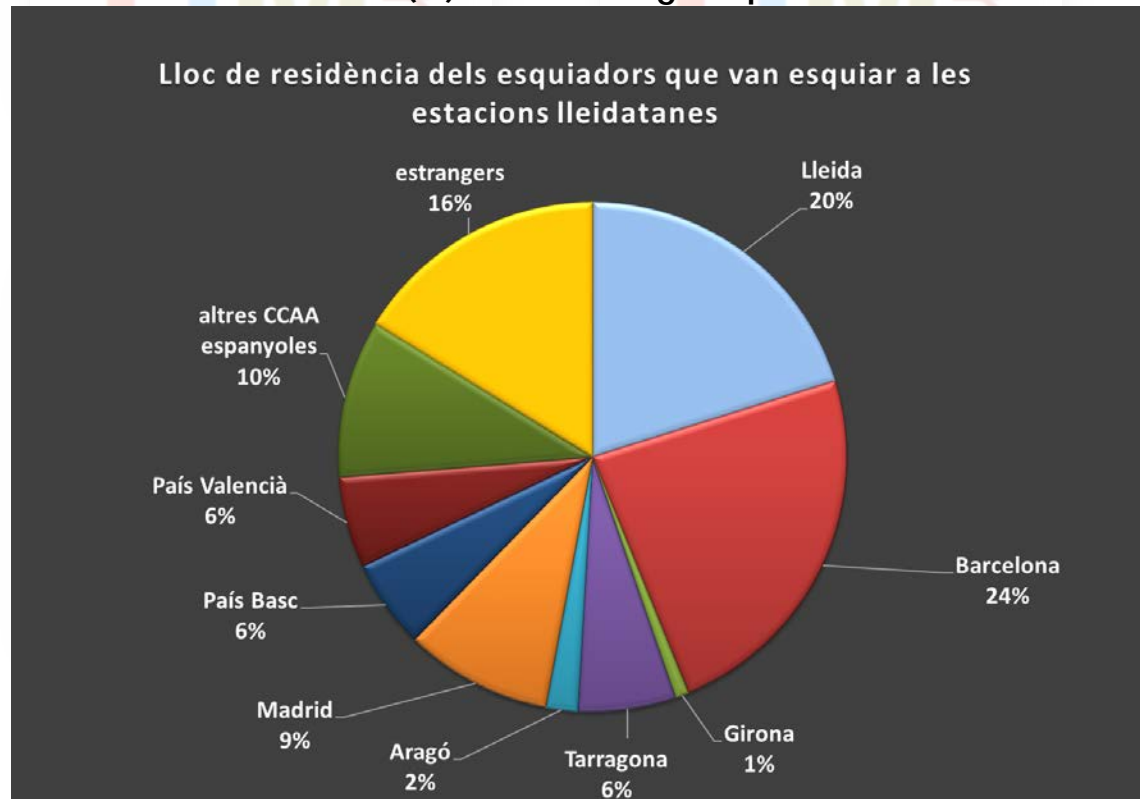
3

Origen territorial dels esquiadors, demarcació de Lleida, temporada 2014-2015 (%)

4

Origen territorial dels esquiadors demarcació de Lleida, temporada 2014-2015 (%): detall d'origens provincials

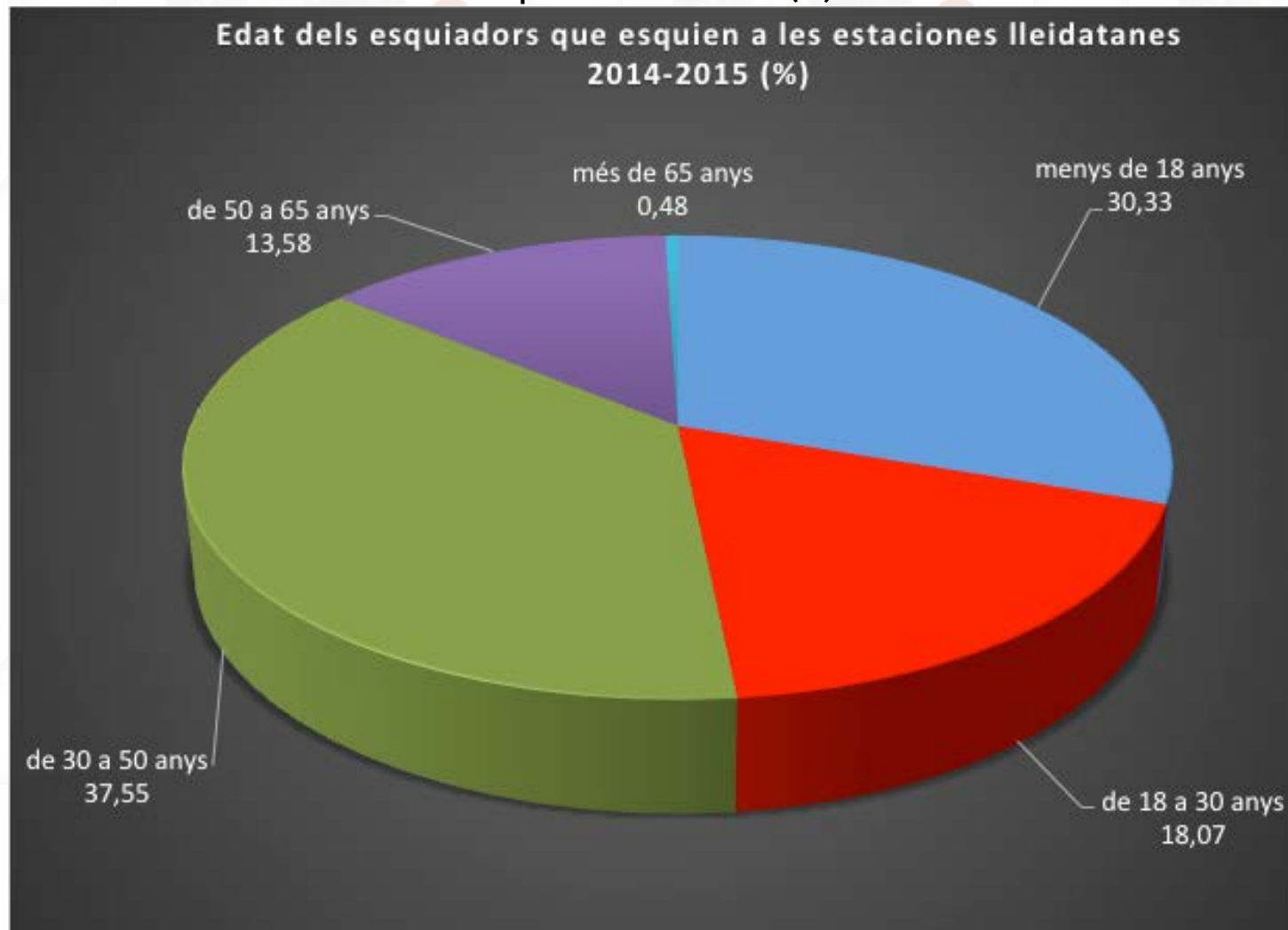
Font: Enquesta a destí al turisme d'hivern del Pirineu i la Val d'Aran, temporada 2014-15 realitzada per a la Càtedra TIM per S&D Consultors.

Pes de les dones i dels homes entre els esquiadors,
demarcació de Lleida, temporada 2014-2015 (%)

Font: Enquesta a destí al turisme d'hivern del Pirineu i la Val d'Aran, temporada 2014-15 realitzada per a la Càtedra TIM per S&D Consultors.

Edat dels esquiadors, demarcació de Lleida, temporada 2014-2015 (%)

Temporalització de l'esquí a la demarcació de Lleida, temporada 2014-2015 (%)

Període amb la qual s'esquia fonamentalment a les estacions lleidatanes, temporada 2014-2015 (%)

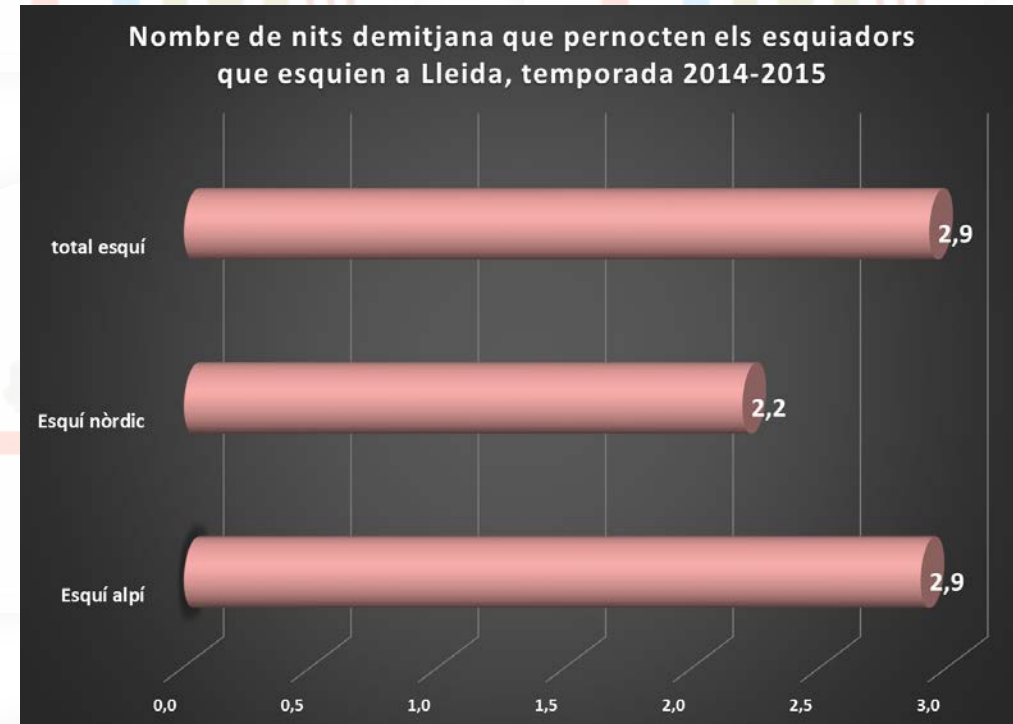
8

Esquiadors que pernocten i que no ho fan a la demarcació de Lleida, temporada 2014-2015 (%)

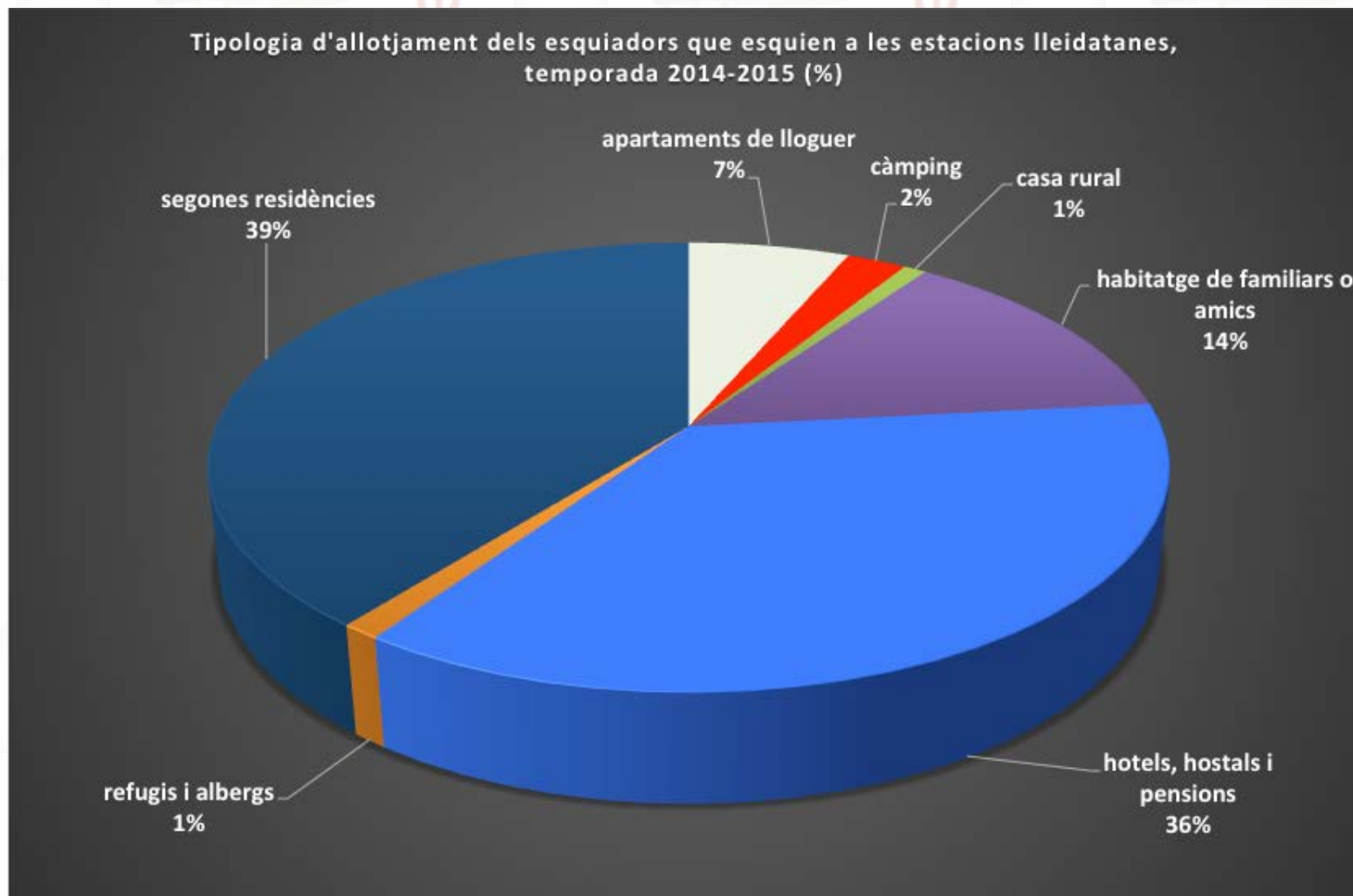

9

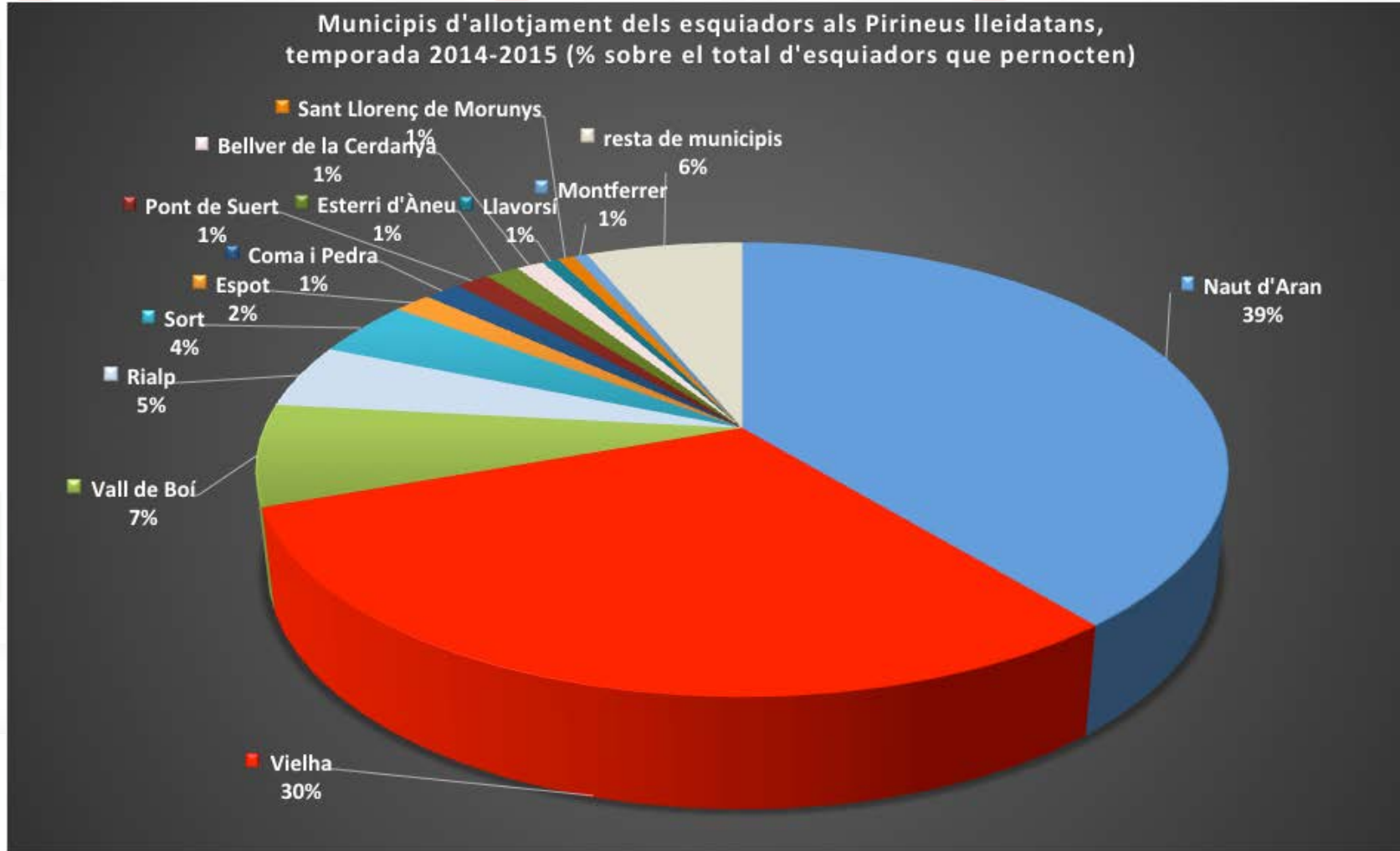
Nombre mitjana de nits de pernoctació dels esquiadors que pernocten, temporada 2014-2015 (%)

Allotjament dels esquiadors a la demarcació de Lleida, temporada 2014-2015 (%)

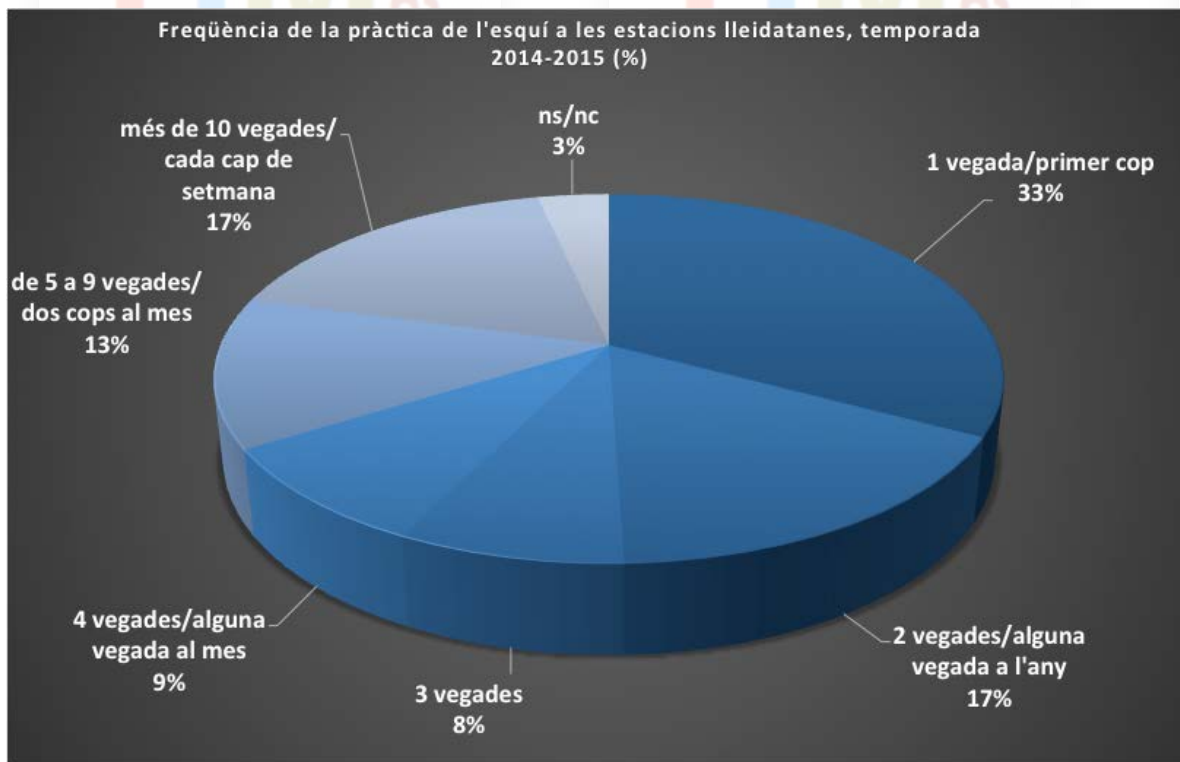
Principals municipis on s'allotgen els esquiadors que esquien a la demarcació de Lleida, temporada 2014-2015 (%)

Font: Enquesta a destí al turisme d'hivern del Pirineu i la Val d'Aran, temporada 2014-15 realitzada per a la Càtedra TIM per S&D Consultors.

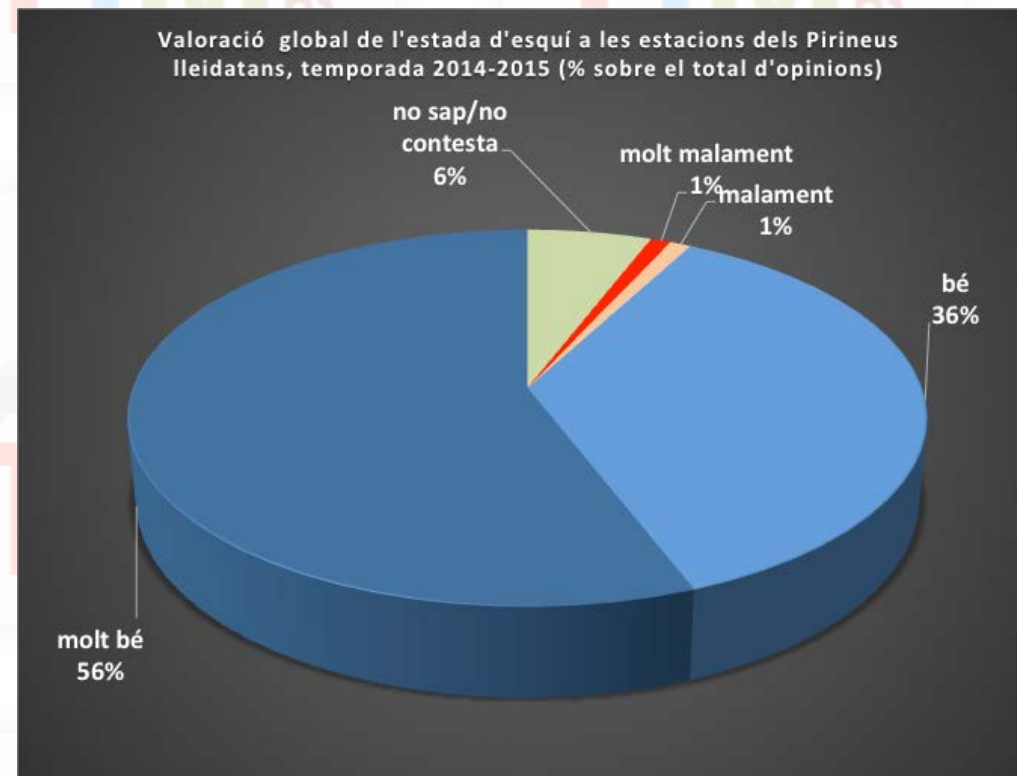
12

Nombre de vegades que els esquiadors practiquen aquest esport d'hivern a la demarcació de Lleida, temporada 2014-2015 (%)

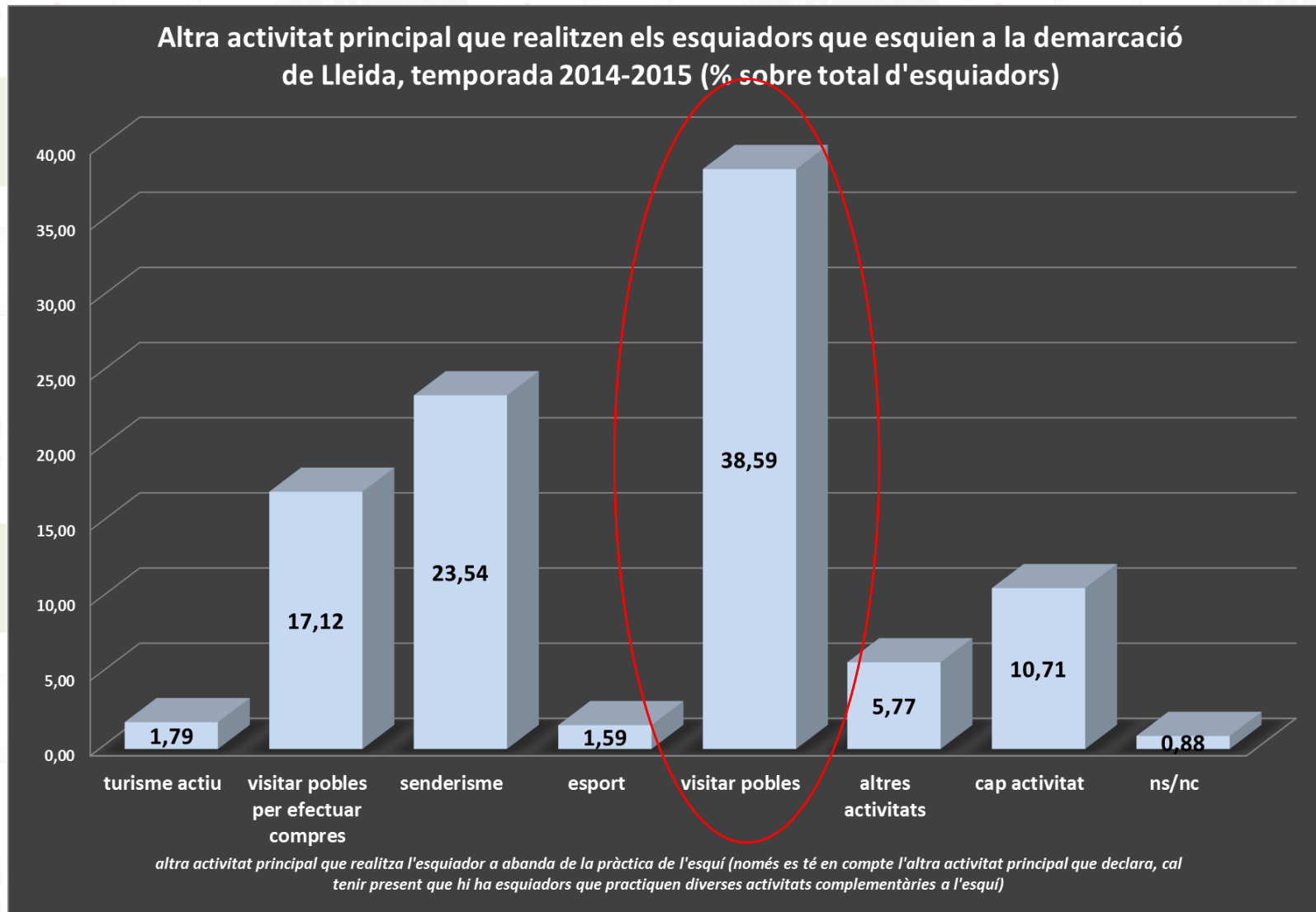

13

Valoració global de l'esquí a les estacions de la demarcació de Lleida, temporada 2014-2015 (%)

Activitats turístiques complementàries principals que duen a terme els esquiadors de la demarcació de Lleida, temporada 2014-2015

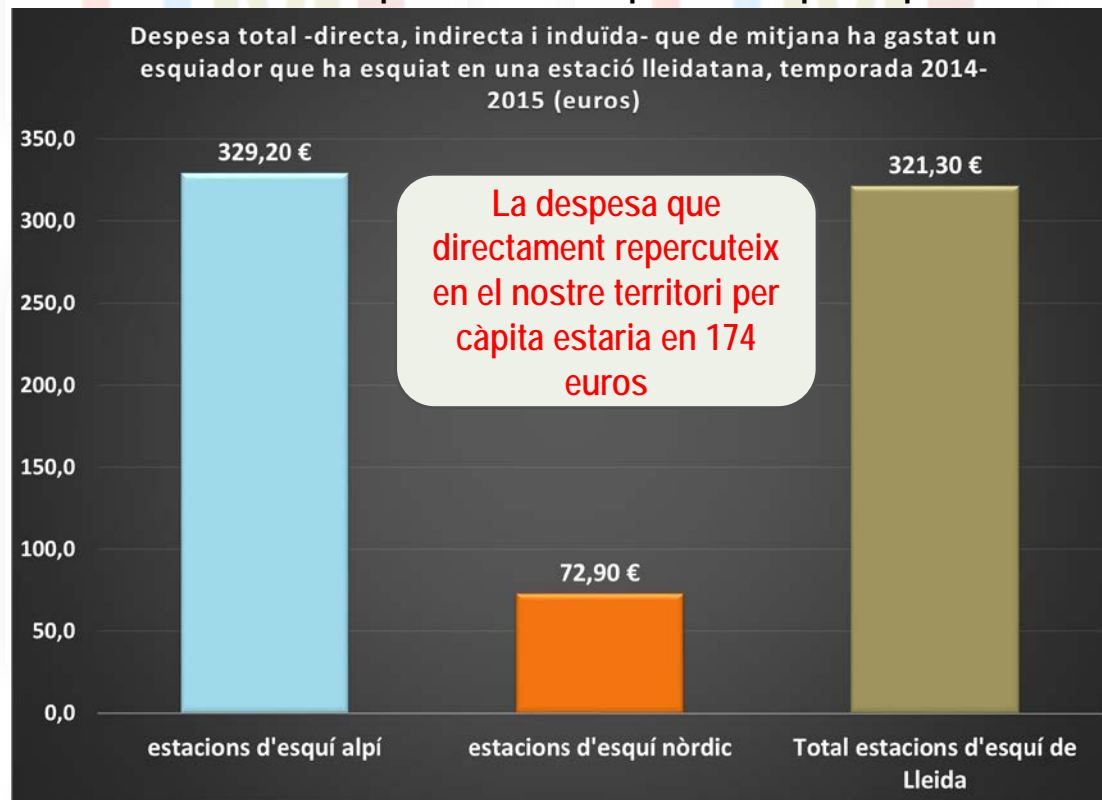
Activitats complementàries turístiques que realitzen els esquiadors

Ingressos produïts per l'activitat turística d'esquí a la demarcació de Lleida, temporada 2014-2015 (%): mesurats a partir de la despesa total

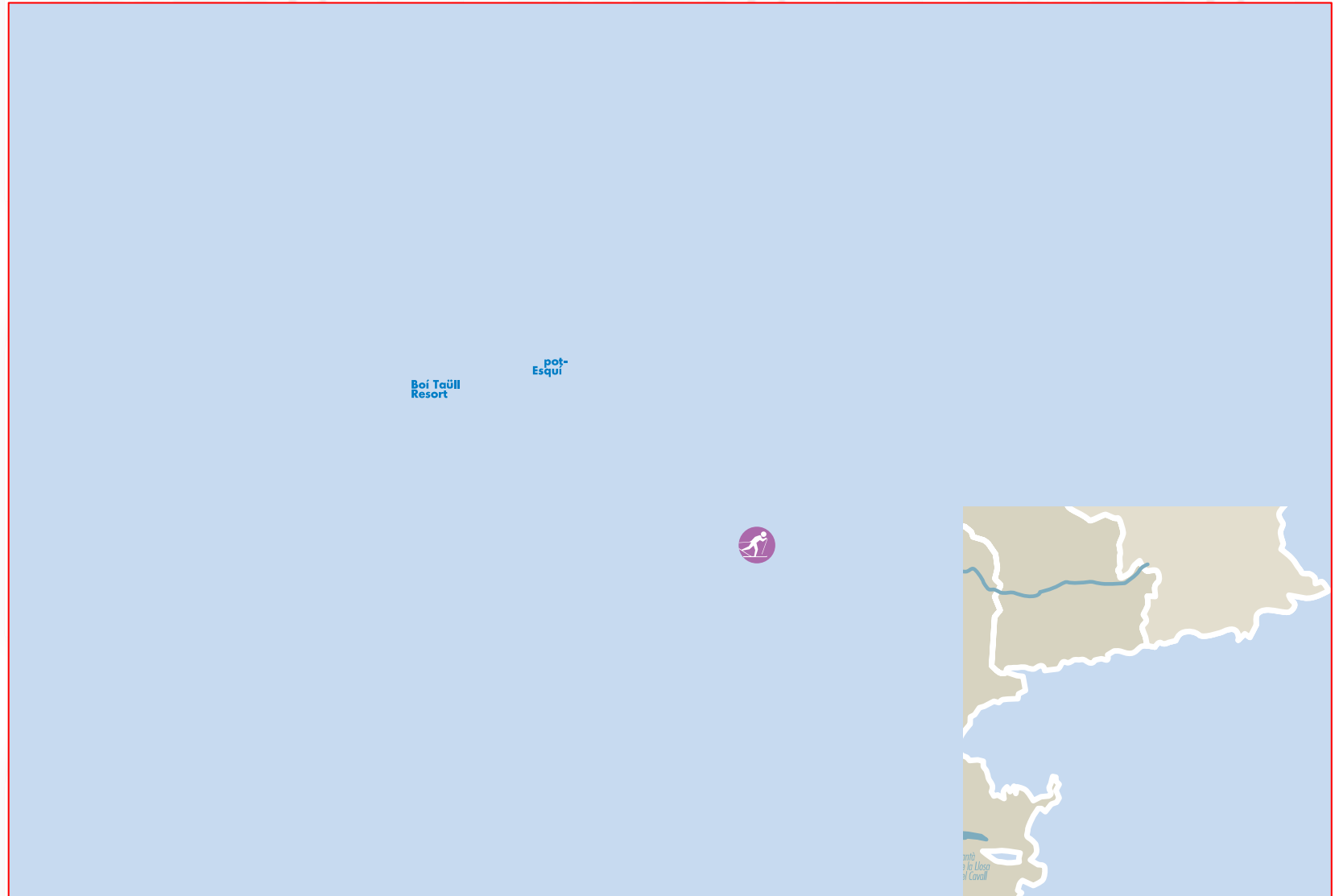

Un euro en forfait genera 12,8 euros de despesa total directa i indirecta en tots els sectors econòmics (que es gasta tant a Lleida com al territori d'origen dels esquiadors, i durant la ruta efectuada per arribar-hi). En canvi, aquest multiplicador se situaria en un valor de 7, si relacionem únicament la despesa directament relacionada i que repercuteix en el nostre territori i el valor dels forfaits venuts.

Ingressos produïts per l'activitat turística d'esquí a la demarcació de Lleida, temporada 2014-2015 (%): mesurats a partir de la despesa total per càpita

Les estacions d'esquí lleidatanes

Font: Patronat de Turisme de la
Diputació de Lleida, *Neu de Lleida*
2015-16.

Càtedra de **T**urisme d'**I**nterior i de **M**untanya